

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO**S | O M**Vår referanse
2015/938Deres referanse
15/1815Vår saksbehandler
May-Britt Mori SeimDato
12.08.2015

SKRIFTLIGHET I TILSETTINGSSAKER

Det vises til brev 9. april 2015 herfra, og Kommunal- og regionaldepartementets svar 15. juni 2015.

I departementets redegjørelse er det vist til at skriftlighet ved tilsetninger i helseforetak vurderes best tatt opp med Helse- og omsorgsdepartementet. Ombudsmannen tar dette til etterretning. Når det gjelder departementets svar om tilsettingsprosessene i stat og kommune, er det funnet grunn til å be om nærmere presiseringer.

Etter ombudsmannens syn er kravene til skriftlighet ved tilsetninger de samme i både stat og kommune. Departementet har redegjort for tilsetninger i stat og kommune hver for seg, og med en noe ulik tilnærming til problemstillingen som er tatt opp herfra. Av den grunn er det herfra også funnet hensiktsmessig å behandle spørsmål knyttet til tilsetninger i stat og kommune separat.

1. Tilsetninger i statlige stillinger

Departementet har innledningsvis vist til at det i brev 9. april 2015 herfra ble bedt om en redegjørelse for «hvordan man kan sikre økt kunnskap om kravet til skriftlighet og forsvarlig saksbehandling i alle deler av tilsettingsprosesser i kommunal sektor, helseforetak og statlig sektor». Dette er dekkende for det ombudsmannen ønsket avklart. Departementet har imidlertid i tredje avsnitt, under punkt 2 gitt uttrykt for at henvendelsen herfra «forstås som et ønske om en redegjørelse for skriftligheten i tilsettingssaker, herunder unntaket fra begrunnelsesplikten, jf fv1 §§ 3, 24 og 25». Det er deretter gitt en redegjørelse for hva som ligger i kravet til skriftlighet ved tilsetninger i staten. De spørsmål som er tatt opp herfra, synes ikke besvart konkret.

Ombudsmannen mente i utgangspunktet ikke å be om en redegjørelse for det rettslige utgangspunktet for skriftlighet ved tilsetninger. Som det fremgår av brev 9. april 2015 har ombudsmannen i en rekke saker tatt stilling til hva som ligger i kravet til skriftlighet ved offentlige tilsetninger. Ombudsmannen ønsket derimot en

tilbakemelding på hvordan man kan sikre at forvaltningen har kunnskap om, og gjennomfører, kravet til skriftlighet og forsvarlig saksbehandling i tilsettingssaker. Det vises til punkt 3 i brevet herfra, der de spørsmål det er bedt redegjort for er nærmere presisert. Dette vil som nevnt sikre en effektiv ombudsmannskontroll.

Departementets svar kan tolkes slik at det har et annet syn enn ombudsmannen på hva som ligger i kravet til skriftlighet. Som kjent legger ombudsmannens til grunn at hovedpunktene i en tilsettingsprosess skal dokumenteres. Dette innebærer blant annet at det bør foreligge nedtegninger fra intervju, referanseinnhenting og vurderinger i forbindelse med innstillinger. Det er særlig på disse punktene departementet synes å ha en annen rettslig forståelse. For en nærmere redegjørelse for ombudsmannens standpunkt, vises det igjen til brev 9. april 2015 og henvisningene i brevet til en rekke tidligere uttalelser om temaet.

Er departementet enig i ombudsmannen rettslige forståelse av kravet til skriftlighet i tilsettingssaker? Hvis svaret er nei, bes det redegjort nærmere for det rettslige grunnlaget for departementets standpunkt. Dersom svaret er ja, vises det til punkt 3 i brev 9. april 2015 herfra idet departementet på ny bes vurdere eventuelle tiltak.

2. Tilsettinger i kommunene

Departementet har ikke gitt noen generell redegjørelse for skriftlighet i kommunale tilsettingsprosesser. Det legges derfor til grunn at departementet ikke har innvendinger til ombudsmannen rettslig utgangspunkt.

Departementet har understreket kommunenes selvstendige stilling, og at det ikke er «funnet grunnlag for å iverksette konkrete tiltak i form av veiledere eller rundskriv om saksbehandlingen ved tilsettinger i kommunesektoren».

Ombudsmannen kan vanskelig se at det kommunale selvstyret er til hinder for at departementet påtar seg ansvar for å utarbeide skriftlige veiledere om gjeldende regelverk, eller presisere eventuelle uklarheter gjennom forskrift og lov ved behov. Svaret forstås for øvrig slik at ansvaret for eventuell lov- og forskriftregulering tilligger Justis- og beredskapsdepartementet.

Departementet bes utdype hvilke vurderinger som ligger bak synspunktet at det ikke er grunnlag for slike tiltak, all den tid ombudsmannen har påpekt et behov for økt bevissthet om dette temaet. Mener Kommunal- og moderniseringsdepartementet at veiledningsansvaret tilligger et annet departement? Vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet fortsatt ha en dialog med KS om skriftlighet ved tilsettinger, slik som uttrykt i møtet 11. mars 2015 og er denne dialogen igangsatt?

Svar bes oversendt innen 15. september 2015.

For ombudsmannen

Annette Dahl
kontorsjef

May-Britt Mori Seim
seniorrådgiver